

میدون و سوفیا

تفنگ‌بازی در یک بیمارستان در قم

پوریا عالمی

● این خبر را بخوانید: «مجرم زندانی در یک بیمارستان با اسلحه‌ای که همراهان وی روز قبل به او رسانده بودند، تیراندازی کرده و بعد از زخمی‌کردن دو نفر فرار می‌کند. با تشکیل تیم‌های ویژه و تعقیب، طرف کمتر از پنج ساعت فرد موردنظر و همراهانش دستگیر شدند».

این داستان کجا اتفاق افتاده؟

الف- در آخرین فیلم جیمزباند

ب- در فیلم مامور ۰۰۷

پ- در تگزاس

ت- در یک بیمارستان

نتیجه‌گیری: واقعا مسئولان ما حق دارند روی ماهواره پارازیت می‌اندازند تا روی مردم تأثیر نگذارند. منتها ما پیشنهاد می‌دهیم جای پارازیت‌انداختن روی کانال‌های بی‌ادبی و سیاسی، روی کانال فیلم‌های اکشن پارازیت بیندازید، چون ما جای اینکه از ماهواره سیاسی‌بازی و بی‌ادبی یاد بگیریم، گویا تفنگ‌بازی و ژانگولر یاد گرفتیم.

جمع‌بندی: سسوفیا... عشقم... واقعا مسئولان حق دارند همه‌چیز را سانسور می‌کنند تا ما بد نشویم؛ مثل بابای تو که تو را از زندگی من سانسور کرده تا روی من تأثیر نگذاری.

عاشق سانسور شده تو؛ میدون دوم

آکادمی

مغزهای رنگ‌زده، محصول مشترک ژنتیک و آموزش

محمدعلی آرامی
متخصص مغز و اعصاب

● بحث تأثیر ژنتیک و آموزش بر شکل‌گیری شخصیت و رفتار، قدمتی طولانی دارد. فلاسفه در این زمینه قرن‌ها سخن گفته و به مجادله پرداخته‌اند. در سال‌های اخیر علوم اعصاب و شناختی نیز به‌طور جدی به این مسئله پرداخته‌اند. پس از تماشای فیلم جدید هومن سیدی، این بحث را مجدداً می‌توان مطرح کرد. من پس از خواندن یادداشت دکتر عبدالرحمن نجل‌رحیم (گوسفند هم مغز دارد، ۱۵ مهر) این فیلم را دیدم. سیدی هوشمندانه گله‌هایی را در درباره رفتار متفاوت شاهین با شهروز به ما می‌نمایاند که در بستر داستان، ناسازگاری و در نهایت اعتراض شاهین را برای بیننده قابل درک می‌کند. ما می‌شنویم که شاهین بارها در مأموریت‌های داده‌شده شکست خورده است، وقتی که در دو مورد به ما نشان می‌دهد که شاهین قادر به انجام رفتار قساوت‌آمیز نیست (بریدن گوش و تماشای خفه‌کردن دختر جوان)، متوجه تفاوت این‌فرد با برادرانش می‌شویم. گویی اجرای رفتار آموخته‌شده به زمنیه‌ای سرشتی نیز نیازمند است که شاهین آن را ندارد. برای پرهیز از اسپویل‌شدن فیلم در حال اکران، به‌طور خلاصه می‌گویم که معما در اواخر فیلم آشکار شده و معلوم می‌شود که تفاوت ژنتیکی نیز در این تفاوت نقش مهمی بازی می‌کند. نمی‌دانم که سیدی چنین نکته‌ای را براساس دانش خود از ساختار شخصیت و به‌طور آگاهانه در داستان فیلم قرار داده است یا ناخودآگاه و براساس خواست درام و به‌سبب فرازوفرودهای لازم برای قصه چنین نوشته است. به هر دلیل که باشد، این برداشت از فیلم می‌تواند در تأیید نقش مشترک آموزش و ژنتیک در شکل‌گیری شخصیت و رفتار انسان باشد.

پیشخوان

● شماره آبان‌ماه ماهنامه فیلم منتشر شد؛ ماهنامه‌ای که به استمرار در انتشار معروف است و نمونه مثال‌زدنی از شکار و مقاومت در عرصه روزنامه‌نگاری است. در این شماره پنج نقد بر مغزهای کوچک زنگ‌زده (هومن سیدی)، گفت‌وگو با فرهاد اصلانی به بهانه بازی در مغزهای کوچک زنگ‌زده، سه نقد بر جاده قدیم منیره (حکمت)، نقدی بر سوفی و دیوانه (مهدی کره‌پور)، نقدی بر ترومای سرخ (اسماعیل میهن‌دوست)، سه نقد بر عرق سرد (سهیل بیرقی)، نگاهی بر چند فیلم گروه هنروتجربه، مواجهه (سعید ابراهیمی‌فر)، فرشاد آقای گل (جعفر صادقی)، رزم‌آر، یک دوسیه مسکوت (سیداحسان عسادی) و چاوش از درآمد تا فرود، از مطالب خواندنی این شماره است. در سیمای جهان نیز مطالبی درباره جیمز باند، بازی تاج‌وتخت و گزارش هتادوینچ‌چمین جشنواره و نیز منتشر شده است. مسعود مهربانی، مدیرمسئول و صاحب‌امتیاز ماهنامه فیلم است و هوشنگ گل‌مکانی دبیر شورای نویسندگان و عباس یاری دبیر هیئت اجرایی و تحریریه این مجله را برعهده دارند. این مجله با قیمت ۱۲ هزار تومان منتشر شده است.

شتر روزنامه

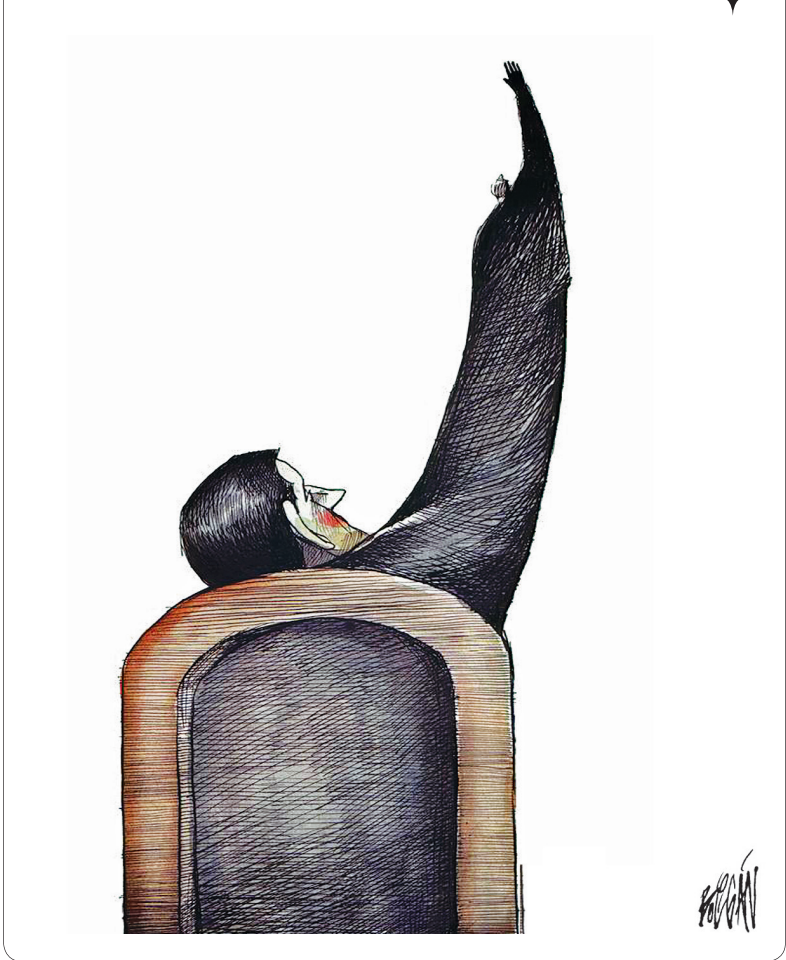
یکشنبه ۶ آبان ۱۳۹۷ ۱۸ صفر ۱۴۴۰ ۲۸ اکتبر ۲۰۱۸ سال شانزدهم • شماره ۳۲۷۹ • ۱۶ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۱:۵۱ • اذان مغرب ۱۷:۱۲ • اذان صبح فردا ۵:۲۲ • طلوع آفتاب ۶:۵۱

روزنفرآ

fardashargh@gmail.com

آنجل بولیگان

اتفاق

فیس‌بوک علیه ایران

در آستانه انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره آمریکا و در ادامه محدودیت برخی شبکه‌های اجتماعی برای کاربران ایرانی، فیس‌بوک اعلام کرد که شماری از حساب‌های کاربری در ایران را که بیش از یک میلیون آمریکایی و بریتانیایی آنها را دنبال می‌کنند حذف کرده است. فیس‌بوک ادعا کرده است این حذف در راستای مقابله با دروغ‌پراکنی و انتشار اخبار جعلی و به دلیل «رفتار غیرمتعارف و هدف قراردادن کاربران در آمریکا و بریتانیا» است به گزارش ایسنا از گاردین، هدف این کاربران «ارسال پیام‌های تفرقه‌انگیز برای مخاطبان آمریکایی و انگلیسی» بوده است. آن‌طور که خبرگزاری رویترز اعلام کرده است، بر اساس گزارش آزمایشگاه تحقیقات دیجیتال فارنزیگ، وابسته به شرکت آتلانتیک کانسیل، این اگانت‌های جعلی در فیس‌بوک که مبدأ آنها ایران است، خود را از لیبرال‌های آمریکا معرفی می‌کرده‌اند. نانائیل گلیشر، رئیس بخش امنیت سایبری فیس‌بوک، دراین‌باره گفت: این ۸۲ حساب کاربری به‌طور مرتب پیام‌هایی با موضوعات سیاسی تفرقه‌انگیز و همچنین در مخالفت با دونالد ترامپ (رئیس‌جمهور آمریکا) منتشر می‌کردند و بیشتر آنها در آمریکا ساکن هستند. وی همچنین گفت: «تحقیقات ما در این زمینه در مراحل اولیه است و از آنجایی که هنوز ارتباطی با دولت ایران کشف نشده، نمی‌توانیم بگوییم که مسئول این اتفاق کیست». به نوشته گاردین، هفت رویداد نیز به‌عنوان بخشی از این کارزار شناسایی شده‌اند، اما گلیشر اطلاعات بیشتری دراین‌باره ارائه نداد و مشخص نیست آیا این رویدادها انجام شده‌اند یا نه. گلیشر همچنین گفت که در آستانه انتخابات میان‌دوره‌ای در آمریکا، گروه‌های تحقیقاتی فیس‌بوک به سختی کار می‌کنند تا اطمینان یابند این شبکه به‌عنوان ابزاری برای دخالت‌های خارجی مورد استفاده قرار نگیرد. وی افزود، ما با دولت آمریکا و نهادهای اجرای قانون همکاری نزدیک داریم، چراکه با نزدیک‌شدن انتخابات میان‌دوره‌ای ۲۰۱۸ انتظار می‌رود چالش‌هایی ایجاد شود. به گفته فیس‌بوک، کاربران این صفحات با هزینه‌ای کمتر از صد دلار برای تبلیغ در اینستاگرام و فیس‌بوک، پست‌های خود را به مخاطبان مشترکی با این کارزارها داشتند.

Middle East Internet Users, Population and Facebook Statistics 2017						
MIDDLE EAST	Population (2017 Est.)	Users, in Dec/2016	Internet Use 31-Mar-2017	% Population (Penetration)	Internet % users	Facebook 30-Jun-2016
Bahrain	1,418,895	40,000	1,274,752	90.1%	0.9%	800,000
Iraq	80,945,718	250,000	56,700,000	70.0%	39.9%	17,200,000
Iran	38,654,287	12,500	14,000,000	36.2%	9.9%	14,000,000
Iraqa	8,323,248	1,270,000	6,351,174	76.3%	4.6%	4,900,000
Israel	7,876,703	127,300	5,760,000	72.4%	4.0%	4,800,000
Jordan	4,099,632	150,000	3,292,119	78.1%	2.3%	2,300,000
Kuwait	6,039,277	300,000	4,577,007	75.8%	3.2%	3,100,000
Lebanon	4,741,305	90,000	3,310,260	69.8%	2.3%	1,500,000
Oman	4,928,225	35,000	3,007,669	44.7%	2.1%	1,700,000
Palestine (State of)	2,200,000	30,000	2,200,000	94.1%	1.6%	2,200,000
Qatar	32,742,664	200,000	20,813,695	83.6%	14.7%	14,000,000
Saudi Arabia	18,906,807	30,000	5,592,250	29.1%	3.9%	n/a
Syria	9,397,599	735,000	8,515,420	90.6%	6.0%	7,700,000
United Arab Emirates	28,119,546	15,000	6,773,228	24.1%	4.8%	1,800,000
Yemen	250,327,974	3,264,500	141,931,765	56.7%	100.0%	76,000,000
TOTAL Middle East						

Facebook users in the Middle East according to IVIS

عبدالرحمن نجل‌رحیم
مغزپژوه

رواج اصطلاح راست و چپ در سیاست را میراث انقلاب فرانسه می‌دانند؛ ولی بسیاری از صاحب‌نظران اعتقاد دارند که افتراق راست و چپ در سیاست بسیار کهن‌تر از سال ۱۷۸۹ است و مربوط به پیش‌فرض فرهنگی حادث از غلبه دست راست در جوامع هند و اروپایی است. حداقل بیش از یک قرن پیش، دست راست نماد و مدل همه آریستوکراسی‌ها و دست چپ نماینده مردم عادی بود. لاپوئس در سال ۱۹۸۱ متوجه شد که در سرتاسر قرون وسطا در اروپا، «راست» اشاره به خدا داشته و نشانه امتیاز، غلبه و تقدس بوده است. از دوران یونان باستان، تفاوت‌های فلسفی بین راست و چپ، نشان‌دهنده جدل بر خاسته از طبیعت، قدرت، روابط اقلیت - اکثریت و نظام توزیع و برقراری عدالت انسانی بوده است. امروزه مغزپژوهی سیاسی به ما می‌گوید که تفاوت‌های فلسفی چپ و راست در سیاست، به نحوه شکل‌گیری باور و اعتقادات ما ربط دارد که از ساختار و کارکرد مغزی ما ناشی می‌شود. به نظر «جوست» و همکارانش در دانشگاه نیویورک، آنچه راست را از چپ در سیاست جدا می‌کند، دو نحوه احساس و اندیشه درباره ارزش‌های محوری زندگی ما است. به‌همین دلیل یا در مقابل تغییرات اجتماعی مقاومت می‌کنیم (حفظ سنت در تقابل با به‌چالش کشیدن آن) یا برعکس، اگر عدالت‌طلب باشیم، نبود برابری را رد می‌کنیم (سلسله‌مراتب و طبقات را به چالش می‌کنیم) و راست و چپ به‌این‌ترتیب از هم تفکیک می‌شود.

دست‌راستی‌ها تمایل به دفاع از نابرابری‌های موجود دارند و آنها را برحق و لازم می‌دانند. برعکس، دست‌چپی‌ها برای حاکم‌کردن شرایطی برابر، نظام

پرنده آبی

وزرا و کار ۱۴ ساعته

هم‌زمان با حضور حسن روحانی در «مجلس و بیان سخنانی در دفاع از چهار «وزیر» اقتصادی پیشنهادی، کاربران در شبکه‌های اجتماعی نظرات خود را درباره سخنان او بیان کردند. بخش‌هایی از سخنان او واکنش‌هایی به همراه داشت و هرکسی نظر خود را درباره آن بیان کرد که درمجموع می‌توان نگرانی و بدبینی، اندکی اعتماد و امید و درعین‌حال نداشتن راه چاره را از میان این سخنان دریافت؛ مثلاً این بخش سخنان او که گفته بود: «ما با وحدت و با استقلال و ایستادگی ملت بی‌تردید در زمانی کوتاه از مشکلات عبور می‌کنیم» که این کلمه «زمان کوتاه» سبب شد برخی درباره آن نکاتی را بنویسند یا اینکه وقتی گفت: «حتما می‌توانیم تورم را مهار کنیم، روند صعودی تورم ادامه نخواهد یافت»، تقریباً بیشتر کاربرانی که اظهارنظر کرده بودند به عدم حضور افراد قوی در کابینه و سخنان جهانبگیزی اشاره کردند. البته یک عده هم در اوج ناامیدی به توانایی اقتصاددانان همراه روحانی اشاره کردند که در دولت قبل نتوانستند تورم را مهار کنند. شاید مهم‌ترین نکته امیدبخش سخنان رئیس‌جمهور این جمله بود که «هیچ زمانی در سال‌های گذشته ذخایر کالاهای اساسی ما به اندازه امروز نبوده است» که سبب شد بسیاری از سخنان کمبود دارو و حتی مجاری پوشک و... فکت بیابوند. البته این جمله «ما در جلسات سه قوه، هم از تحریم رسانه‌های اجتماعی است» هم گاهی در قانون، ما از قانون عبور نمی‌کنیم، اما قانون باید توسط مجلس اصلاح شود»، کلمه «عبور از قانون» نیز واکنش‌برانگیز بود. هنگامی هم که رئیس‌جمهور از روند انتخاب وزرا حکایت کرد و گفت: «برخی با صدای لرزان موافقت کردند، ما موافقت نکردیم با استخاره هم با ما همراه نبود، از نظر برخی نشانه ناتوانی و نداشتن قدرت مناسب برداشت شد. یکی دیگر از جملات واکنش‌برانگیز این بود: «وزیر ما حداقل باید ۱۴ ساعت در روز کار کند. ما نمی‌توانیم با هشت ساعت کارمان را پیش ببریم» که با آن شوخی بسیاری شد. البته بخشی از سخنان امیدوارکننده روحانی اصلاً مورد توجه کاربران شبکه‌های اجتماعی قرار نگرفت؛ مثلاً «آنچه در ماه‌های گذشته شاهد آن بودیم، پیروزی قاطع ملت ایران در برابر توطئه‌های آمریکا بود. این پیروزی نه‌تنها در ایران، بلکه یک پیروزی کم‌نظیر در تاریخ است» یا اینکه «آیا بنزین و گاز ما جز از ارزان‌ترین کشورهای دنیا نیست؟ آیا آب و برق در یک قیمت متعارف نیست؟ آیا حمل‌ونقل در شرایط خوبی نیست؟». شاید همان‌طور که یک کاربر نوشته است: «مدت‌هاست سخنرانی‌های داخلی رئیس‌جمهور ریتم و متنی مشابه پیدا کرده است. ندارک یک فضای هیجانی و احساسی و البته درخواست از همه برای کمک به دولت و این ماجرا هرازچندی و به هر بهانه‌ای تکرار می‌شود». دلشلی شاید همان باشد که مقصود فراست‌خواه در دیدار جامعه‌شناسان با رئیس‌جمهور مطرح کرده است: «چرخ‌دنده ساعت دولت شما ایراد پیدا کرده و مرتب از زمان جامعه عقب می‌ماند! جامعه ایران در حال تحول است. شکاف ادراکی جدی میان حاکم و ملت به‌عنوان یک دولتمرد، با منظر ما همه که در محضر شما هستیم، وجود دارد». به نظر می‌رسد همراهان و مشاوران رئیس‌جمهور باید اندکی بیشتر به نحوه سخن‌گفتن او توجه کنند، شاید امید و اعتماد نیز اندکی به جامعه برگردد.

مغز اجتماعی - ۴۰

راست و چپ در سیاست

یکدیگر هستند و همراه با توجیه وضع موجود از طرف دست‌راستی‌هاست. ۳- شخص دست‌راستی نیازمند نظم، ساختار، تصلب شناختی همراه با توجیه وضع، قبول نابرابری و در نهایت جهت‌گیری راستی است. ۴- در صورت پیش‌آمدن موقعیت‌هایی که همراه با ناامنی باشد، احساس کنترل از دست می‌رود و موجب تصلب احساس و خیال اندیشه می‌شود و شرایط برای میل به توجیه وضع موجود افزایش می‌یابد و تفکر دست‌راستی امکان‌پذیر می‌شود. ۵- حساسیت زیاد به امکان بروز شرایط خطرناک و تهدیدکننده که ممکن است در هنگام تغییرات اجتماعی رخ دهد، اغلب موجب مقاومت در مقابل تغییر شرایط و قبول نابرابری اجتماعی می‌شود. ۶- تشدید انگیزه‌های اگزیستانسیال در هنگام ترس و اضطراب اغلب منجر به توجیه وضع موجود و حفظ موضع دست‌راستی می‌شود. ۷- سردرگمی، ناامنی، حس پیچیدگی و احساس تشدید یافته ترس و خطر در دوران طفولیت، احتمال دست‌راستی‌شدن در سنین بالا را افزایش می‌دهد. مطالعات مغزپژوهی سیاسی امروز از این نظر حائز اهمیت است که درباره منشأ و ریشه‌ها، تظاهرات و نتایج تمایلات ایدئولوژیک در راست و چپ و فرایندهای ناآگاهی که بر قضاوت و رفتار افراد تأثیر می‌گذارد، راهگشاست. از آنجایی‌که اغلب مکانیسم‌های مغزی شناخت ما خودکار و ناآگاهانه‌اند، طبیعتاً پیشاهنگ فرایند مدیریت و کنترل آگاهانه مغز نیز هستند. بدیهی است که پژوهش در عرصه مغزپژوهی سیاسی به محدودیت‌های روش‌های سنتی خودگزارشگرانه آگاهانه در روان‌شناسی عامیانه امتیاز آشکار دارد. به‌ویژه اینکه در بعضی موارد ممکن است تفاوت‌های ایدئولوژیکی در سطح شناختی یا عاطفی وجود داشته باشد، ولی این تفاوت‌ها در رفتار آشکار نشوند. به عبارتی مغزپژوهی به ما این قدرت مضاعف را می‌دهد تا در فرایندهای ریشه‌ای و پنهان در سوگیری‌های ایدئولوژیک راست و چپ سیاسی توجه دقیق‌تری داشته باشیم.

دور دنیا

مرگ برای یک تکه نان

پیش‌بینی‌هایشان درباره خطئی را مورد تجدیدنظر قرار داده‌اند. مدیر امور انسانی سازمان ملل سه‌شنبه گذشته در شورای امنیت گفت که هشت میلیون یمنی درحال‌حاضر به کمک غذایی اضطراری برای زنده‌ماندن نیاز دارند و این رقم به زودی به ۱۴ میلیون نفر می‌رسد که نیمی از جمعیت یمن است. الکس دی وال، نویسنده «گرسنکی توده‌وار» که به تجزیه‌وتحلیل خطئی‌های ایجادشده به دست بشر پرداخته است، می‌گوید: «مردم فکر می‌کنند خطئی فقط کمبود غذاست، اما در یمن خطئی ناشی از جنگ اقتصادی است». نشانه‌ها همه‌جا دیده می‌شود و طبقه و قبیله و منطقه نمی‌شناسد. زن سالخورده‌ای در خیابان‌های صنعا، پایتخت یمن، در بلندگو درخواست کمک می‌کند. زهرا باجیلی فریاد می‌زند: «کمکم کنید. شوهرم بیمار است. خانه‌ای برای اجاره دارم. کمک». از حدود دو میلیون کودک مبتلا به سوءتغذیه در یمن، ۴۰۰ هزار نفر به‌شدت بیمار هستند و پیش‌بینی می‌شود که این رقم در ماه‌های آینده یک چهارم افزایش یابد. دکتر میکا مهدی در درمانگاه‌هی در شهر اسلم که هزاران پناه‌جو از حدیده را در خود جای داده است، می‌گوید: «تعجب نمی‌کنیم که پرونده خاش‌قج‌هی این‌همه توجه مردم دنیا را به خود جلب کرده است، درحالی‌که میلیون‌ها کودک یمنی رنج می‌برند و هیچ‌کس به آنها اهمیتی نمی‌دهد». او به دختر هفت‌ساله پوست و استخوان هیچ بازوانی مثل چوب‌خشک اشاره می‌کند. «بیبن هیچ گوستی در تنش نیست. فقط استخوان است». حمله به حدیده که در ماه ژوئن آغاز شد، جلوی ورود کالا به شمال یمن را گرفت. ۵۷۰ هزار نفر را آواره کرد و بسیاری دیگر را در گرسنگی فروبرد. به گفته یک مقام سازمان ملل، «خطئی در اینجا بسیار بزرگ‌تر از هر چیزی است که هرکدام از حرفه‌ای‌های اینجا در همه عمرشان دیده‌اند». آقای حجاجی می‌گوید: «همه کشورهای بزرگ می‌گویند در یمن با یکدیگر مبارزه می‌کنند، اما ما احساس می‌کنیم آنها با مردم فقیر می‌جنگند». دکتر هدا رجویی، در بیمارستان صابین صنعا بچه‌ها را درمان می‌کند، اما خانواده خود او که طبقه متوسط فرو افتاده است، در رنج‌اند. در سال گذشته فقط یک ماه حقوق دریافت کرده است. شوهرش سرباز بازنشسته است و دیگر حقوق بازنشستگی نمی‌گیرد. دکتر رجویی می‌سوزاند: زیرساخت‌ها تخریب می‌شوند، مشاغل از دست می‌روند، ارزش پول کاهش می‌یابد و قیمت‌ها افزایش. اما در هفته‌های اخیر فروپاشی اقتصادی شتاب گرفته است و مقامات ارشد سازمان ملل متحد در سخت‌تری می‌شود.

پیشهاد

(اقتصاددان و معاون رفاه اجتماعی وزارت کار) با موضوع «فقر و تعارض منافع» یاسر باقری (مدیر گروه مطالعات اجتماعی مؤسسه عالی پژوهش) با موضوع «مواجهه قانون‌گذار با فقر در ایران» و رضا امیدی (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران) با موضوع «دینامیزم فقرزایی از منظر اقتصاد اجتماعی» سخنرانی می‌کنند.

دام فقر

نشست «دام فقر؛ در جست‌وجوی راه رهایی»، روز یکشنبه، شش آبان، ساعت ۱۶ تا ۱۸ در تالار ابن‌خلدون، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران با حضور سارا شریعتی، سعید مدنی و... برگزار می‌شود. سارا شریعتی (جامعه‌شناس دین و استاد دانشگاه تهران) قرار است با عنوان «دین؛ عامل یا راه رهایی از فقر؟» سخنرانی کند و سعید مدنی (پژوهشگر مسائل اجتماعی ایران) نیز عنوان «فقر مزمن، نابرابری ساختاری» را برای گفته‌هایش انتخاب کرده است. احمد میدری

